

JHS- seminaari
"Uudet suositukset ICT- palvelujen
kehittämiseen"

Miten toiminnan tehokkuutta/hankinnan hyötyjä
voidaan mitata

Oulun kaupunki/Tietohallinto
Kaisa Kekkonen
24.11.2009

A decorative yellow arc with a white outline, located in the bottom right corner of the slide.

Kustannus-hyötyanalyysi ePohjois-Suomen tietohallinnossa

(ePohjois-Suomen tietohallinto = Oulu, Rovaniemi, Kuusamo)

- Tavoitteena on saada kustannusvaikuttavuus toiminnan lähtökohdista
- Työkalu, jolla toiminnan tehokkuutta voidaan mitata
- Toiminnan tehokkuus saadaan euroina
- "Pakottaa" ajattelemaan toiminnan kustannuksia ja muutoksesta saatavia hyötyjä
- Lopputulos on investoinnin takaisinmaksuaika
- Perusteena päätöksenteolle

2007-2008
Ensimmäinen
vaihe, ver1.0

- Kustannus-hyötyanalyysi -työväline **systematisoi** prosessia ja selvitettäviä asioita,
- Antaa yhdenmukaiset ohjeet asioiden esitystavalle, tarvittaville roolimäärityksille sekä päätöksenteon tukipisteille.
- Keskeisin arvo on se, että erilaiset kehitystä aikaan saavat ja aiheuttavat toimenpiteet pysyvät paremmin hallinnassa ja niiden tarkoituksenmukaisuudesta syntyy yksiselitteisempi käsitys.

2009
Toinen
vaihe, ver.2.0

- Kustannushyötyanalyysi on laskennan väline ja vakiomuotoisen tiedon tuottaja
- Kustannus-hyötyanalyysijä verrataan keskenään ja niistä aletaan muodostaa tietopankkia
- Sekä valmistelutyöt ja päätöksenteko ovat vakiintuneet
- OULU; kustannus-hyötyanalyysi on talousarviosuunnitteluohjeessa eli velvoite tehdä kaikista investointisuunnitelmista ku-hy

2010-2011
Kolmas
vaihe,
automatisointi

- Kustannus-hyötyanalyysi on tuttu ja arkipäivän toimintaa
- Sirrytään tiedoissa tarkemmalle tasolle
- Seuranta- ja tulostietoja hyödynnetään
- Itse arviointi tekniikasta huomio siirtyy lopputuloksiin

Analyysiprosessi

- Kustannus-hyötyanalyysi on muodostettu seuraavan prosessin mukaan

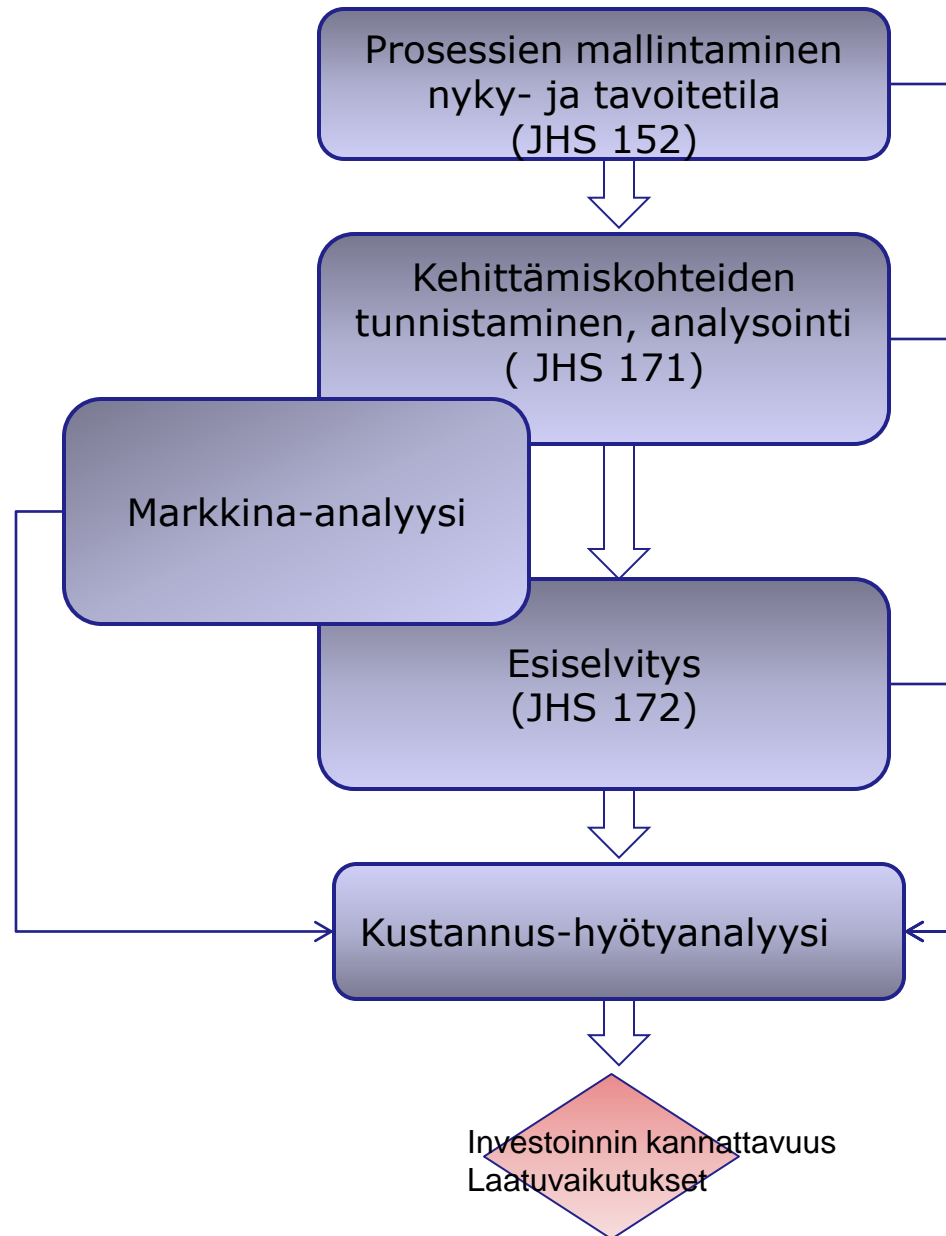

Miten kustannus-hyötyanalyysiä käytetään?

- Oulun kaupungin talousarviosuunnitteluohjeessa velvoitetaan kaikista investoinneista laatimaan kustannus-hyötyanalyysi
- Investointitarpeita priorisoitaessa yksi kriteereistä on tehty kustannus-hyötyanalyysi
- Tämä velvoite ulottuu myös kaikkiin projekteihin ja niissä tehtäviin toteutuksiin
- Työpohjaa käytetään myös toiminnallisten muutosten arvioinnissa vaikka ei olisikaan kysymys investoinnista
 - Toiminnan muutoksen arvioinnissa
 - Projektien/hankkeiden valmistelussa
 - Muutoksen suunnittelussa

Kenelle Kustannus-Hyötyanalyysi on tarkoitettu?

- Päätöksenteko-materiaalin tuottamiseen
 - mutusta enemmän faktaa
- Muutoksesta vastaavalle johdolle
- Kehittämisestä vastaavalle johdolle ja päälliköille
- Projektipäälliköille, hankevastaaville
- TVT-hankkeiden suunnittelijoille
 - Muutostilanteissa esim. asiakokonaisuuden, idean, hankkeen, projektin jäsentämiseen ja kehittämiseen
- Ideavaiheesta konkreettiseksi hanke- ja projektiehdotuksiksi

➤ Toimintamalli ja työpohja on kehitetty tietohallinnon toimesta ja tietohallinto tukee ja osallistuu kustannus-hyötyanalyysin tekemiseen

Projektin nimi
Kustannus-hyötyanalyysi

Tekijän nimi
xx.xx.200x

Analyysiprosessi

- Kustannus-hyötyanalyysi on muodostettu seuraavan prosessin mukaan

Kohteen kuvaus ja rajaus

- Kuvataan kohdeprosessin toiminta ja rajataan käsiteltävä kokonaisuus muista toiminnoista.
- Tarkoitus on saattaa kaikki vastaanottajat ajattelemaan samaa toimintoa tai -kokonaisuutta.

1. Toimintaympäristö ja ennusteet; Kuvataan suunnitellun kohteen toimintaympäristö ja siinä olevat haasteet sekä kehitysennusteet
2. Kuvataan nykytilan konkreettinen ongelma (taloudelliset, toiminnalliset ja tekniset ongelmat).
3. Nykytilan kustannukset
 - työaikakustannukset
 - tietojärjestelmäkustannukset
 - muut kustannukset (työtilat, työasemat, tietoliikenne)
4. Kuvataan nykytilan investointitarve
 - investoinnit, jotka olisi tehtävä, jos jatketaan nykyisellä mallilla
5. Kuvataan toiminnassa, taloudessa sekä muissa mahdollisissa näkökulmissa **tavoitellut muutokset**

➤ Laskentaväline antaa nykytilan yhteenvedon

1. Kuvataan vaihtoehtoiset ratkaisumallit ja niiden liittymät muihin projekteihin ja hankkeisiin
 - miten esitetyt ongelmat ratkaistaan
 - miten tavoitteet saavutetaan
2. Ehdotus ratkaisuksi, perustelut;
 - strategiset perustelut
 - toiminnalliset ja taloudelliset edut
 - toteuttamismahdollisuus
3. Kuvataan valitun ratkaisuvaihtoehdon mukainen toimintamalli ylätasolla
4. Kuvataan valitun ratkaisuvaihtoehdon mukainen prosessi yksityiskohtaisesti (prosessi, käytätapauskuvaus)
5. Kuvataan uuden ratkaisun edellyttämät organisaation muutokset

Investoinnit vuosittain

- Kehitystyön työaikainvestoinnit
- Käyttöönottoprojektin työaikainvestoinnit
- Käyttöönottokoulutuksen investoinnit
- Tietojärjestelmäinvestoinnit
- Muut investoinnit
 - mahdolliset muutokset työtiloihin, työasemahankinnat
- Työaika tavoitetilassa
- Tavoitetilan ylläpitokehitys

Laatuvaikutukset

- Perusteellaan tavoitetilan vaikutukset laatutekijöihin.
 - Mm. asiakaspalveluun, asiakastyytyväisyyteen sekä muihin vastaaviin laadullisiin tekijöihin.
- Tässä yhteydessä voidaan myös peilata muutosta esimerkiksi kykyyn säilyttää veronmaksajien määrä nykyisellä tasolla tai jopa uusien veronmaksajien hankintaan.
- Pyritään esittämään sellaisia laadullisia tekijöitä, jotka voidaan mitata.

Laskennan yhteenveto

- 1. Tavoitetilan kustannukset**
- 2. Ylläpidon muutokset**
- 3. Tulojen muutokset**
Vuosikohtaiset kassavirrat
- 4. Takaisinmaksuaika**
- 5. Suoritemäärien muutokset**
- 6. Laatuvaikutukset**

Johtopäätökset ja suositukset

- Kuvataan edellä esitettyjen perusteella muodostetut johtopäätökset ja suositukset
- Esimerkki
 1. Asiakaspalvelun parantamisen kannalta on syytä siirtyä edellä esitettyyn itsepalveluajanvaraukseen
 2. Taloudelliset laskelmat osoittavat, että itsepalveluvarauksen käyttöönotto maksaa itsensä takaisin alle vuodessa. Vaikka henkilöstömäärää ei voitaisikaan suoraan vähentää, niin henkilöstön työaika voidaan ainakin kohdistaa asiakaspalveluun

Case tapaus

Case tapaus

Kiitos!

kaisa.kekkonen@ouka.fi

